

Ministerieel besluit tot wijziging en gedeeltelijke opheffing van het ministerieel besluit van 22 januari 2009 houdende bescherming als monument van de Britse militaire begraafplaatsen te Langemark-Poelkapelle

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014;

Gelet op het ministerieel besluit van 22 januari 2009 houdende bescherming als monument van de Britse militaire begraafplaatsen te Langemark-Poelkapelle;

Gelet op het gunstige advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 november 2014;

Overwegende dat werd vastgesteld dat in het ministerieel besluit van 22 januari 2009 houdende bescherming als monument van de Britse militaire begraafplaatsen te Langemark-Poelkapelle in art. 1 punt 8 per vergissing de Britse militaire begraafplaats Ingoyghem Military Cemetery gelegen te Anzegem (Ingooigem) wordt opgesomd;

Overwegende dat de Britse militaire begraafplaats Ingoyghem Military Cemetery gelegen te Anzegem (Ingooigem) reeds wordt beschermd in het ministerieel besluit van 22 januari 2009 houdende bescherming als monument van de Britse militaire begraafplaatsen te Anzegem, Harelbeke, Ledegem, Moorslede, Wevelgem en Zedelgem;

Overwegende dat werd vastgesteld dat in het ministerieel besluit van 22 januari 2009 houdende bescherming als monument van de Britse militaire begraafplaatsen te Langemark-Poelkapelle in art. 2 niet de intrinsieke waarden van de in art. 1 vermelde Britse begraafplaatsen worden opgesomd, maar per vergissing de intrinsieke waarden van de Britse militaire begraafplaatsen te Anzegem, Harelbeke, Ledegem, Moorslede, Wevelgem en Zwevegem;

Overwegende dat de intrinsieke waarden in art. 2 van het ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen Britse militaire begraafplaatsen te Langemark-Poelkapelle van 31 december 2007 wel correct opgesomd zijn;

Overwegende dat de fouten in het ministerieel besluit van 22 januari 2009 houdende bescherming als monument van de Britse militaire begraafplaatsen te Langemark-Poelkapelle te wijten zijn aan een administratieve fout, met name foutief toegevoegde pagina's in het beschermingsbesluit,

BESLUIT:

Art. 1. In artikel 1 van het ministerieel besluit van 22 januari 2009 houdende bescherming als monument van de Britse militaire begraafplaatsen te Langemark-Poelkapelle wordt punt 8, met name de Britse militaire begraafplaats Ingoyghem Military Cemetery gelegen te Anzegem (Ingooigem) opgeheven.

Art. 2. Artikel 2 van het ministerieel besluit van 22 januari 2009 houdende bescherming als monument van de Britse militaire begraafplaatsen te Langemark-Poelkapelle wordt vervangen door:

"Art. 2 Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

- 1) De Britse militaire begraafplaats Cement House Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:
 - Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats aangelegd nadat de Duitse bunker op het nabijgelegen 'Cement House' ten koste van vele mensenlevens werd veroverd midden augustus 1917 (Derde Slag bij Ieper). Ze zou gebruikt worden tot aan het Duitse Lente-Offensief (april 1918).

De oorspronkelijke begraafplaats met 231 graven werd na de oorlog uitgebreid met graven uit de slagvelden en kleinere begraafplaatsen. 487 Franse graven uit het najaar van 1917 werden in 1922 naar elders overgebracht. Tot op de dag van vandaag wordt Cement House Cemetery gebruikt. Nu zouden er 3602 doden begraven liggen of herdacht worden, waarvan er maar liefst 2417 niet meer geïdentificeerd konden worden. Hiervan zijn er 22, die tijdens de Tweede Wereldoorlog omgekomen zijn.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Vrij grote begraafplaats ontworpen door R. Blomfield en A.J.S. Hutton, met een toegangspoort met rondbogige doorgang uit rode baksteen en afgewerkt met witte natuursteen. Andere opvallende architecturale elementen zijn de achthoekige schuilhuisjes uit rode baksteen, met een koepelvormige bekroning uit witte natuursteen, met rondbogige deuropeningen en oculi met geometrisch traliewerk. De gebruikelijke 'Cross of Sacrifice' en 'Stone of Remembrance' zijn vanzelfsprekend terug te vinden. Het geheel wordt getooid met paardekastanjes, amberbomen, coniferen en bloemperken bij de graven.

- 2) De Britse militaire begraafplaats Ruisseau Farm Cemetery met toegangspad wordt beschermd als monument omwille van de:
 - Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats die volledig in het teken staat van de Derde Slag bij Ieper. 'Ruisseau Farm' werd ingenomen op 8 oktober 1917 door de 'Guards Division', vechtend aan de zijde van Franse troepen. Na deze gevechten werd met de aanleg van deze begraafplaats gestart. Ze bleef in gebruik door artillerie-eenheden tot eind november 1917. Er liggen 82 doden uit het Verenigd Koninkrijk begraven, waarvan er 30 behoren tot de 'Foot Guards' en 28 tot de 'Royal Artillery'.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Vrij kleine begraafplaats ontworpen door W.H. Cowlshaw. Typische elementen zijn de (gedeeltelijke) bakstenen ommuring, het smeedijzeren toegangshek en het 'Cross of Sacrifice'. De graven behoren tot één perk en worden getooid met struiken en bloemperken.

- 3) De Britse militaire begraafplaats Dochy Farm New British Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Verzamelbegraving die na de oorlog is ontstaan door de concentratie van geïsoleerde graven uit de slagvelden rond Boezinge, Sint-Juliaan, Frezenberg en Passendale. Vlakbij bevond zich een knooppunt van verbindingswegen, waardoor het een ideaal verzamelpunt was om lichamen over te brengen. Maar liefst 958 van de 1439 doden konden niet meer geïdentificeerd worden.

De vlakbij gelegen hoeve waarnaar de begraafplaats is genoemd, was tijdens de oorlog door Duitse eenheden uitgebouwd tot een versterking. 'Dochy Farm' kon tijdens de Derde Slag bij Ieper op 4 oktober 1917 veroverd worden door de '4th New Zealand Brigade'.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats ontworpen door R. Blomfield en W.H. Cowlshaw. Aan straatzijde is de bakstenen omheiningmuur laag, waardoor de begraafplaats een open karakter heeft. De 'Stone of Remembrance' staat centraal vooraan, het 'Cross of Sacrifice' centraal achteraan. Links en rechts staan 2 bakstenen schuilgebouwtjes, die afgedekt zijn met trapsgewijs versmallende witte natuurstenen blokken en een segmentboogvormige dekplaat. De graven liggen regelmatig verspreid over 12 perken, die worden getooid met bloemperken, struiken en esdoorns.

- 4) De Britse militaire begraafplaats Seaforth Cemetery, Cheddar Villa wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Merkwaardige begraafplaats die tijdens de oorlog sterk beschadigd raakte waardoor de graven van heel veel mannen niet meer kon teruggevonden worden. De begraafplaats is ontstaan n.a.v. de zware gevechten bij het nabijgelegen 'Cheddar Villa' in de nacht van 25 op 26 april 1915 (Tweede Slag bij Ieper). Daar maar liefst 101 van de 148 doden, die hier begraven werden tot de '2nd Seaforth Highlanders' behoorden, werd de oorspronkelijke benaming 'Cheddar Villa Cemetery' in 1922 gewijzigd.

Het merendeel van de graven zou door later oorlogsgeweld vernield raken. Vandaar de uitzonderlijke aanwezigheid van 2 massagraven, omdat de afzonderlijke graven niet meer onderscheiden kon worden. De doden van deze massagraven worden op 'special memorials' individueel herdacht. Andere doden wiens graf niet meer teruggevonden kon worden, worden eveneens via 'special memorials' herdacht. Voor 23 mannen van het '2nd Seaforth Highlanders' die tijdens de gevechten vermist raakten, werd een gedenkplaat aangebracht.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats ontworpen door W.H. Cowlshaw, omheind door een bakstenen muur, die afgedekt is met witte natuursteen. Centraal vooraan staat het 'Cross of Sacrifice'. Het merendeel van de graven

of 'special memorials' staat tegen de muren geplaatst, waardoor de grasvlakte overheerst. De 2 massagraven worden gemarkeerd door 2 'duhallow blocks'. Tegen de achtermuur is een gedenkplaat aangebracht voor 23 vermiste mannen van het '2nd Seaforth Highlanders'.

- 5) De Britse militaire begraafplaats Bridge House Cemetery met toegangspad wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats die volledig in het teken staat van de Derde Slag bij Ieper. 'Bridge House' maakte deel uit van de Duitse tweede verdedigingslinie en kon veroverd worden op 31 juli 1917, de eerste dag van de Derde Slag bij Ieper. De hoeve werd ingericht tot medische post. De 59ste divisie startte met de aanleg van de begraafplaats eind september 1917. Maar liefst 40 van de 45 doden behoorden tot deze divisie. Op één na alle doden zijn omgekomen tussen 26 en 28 september 1917, tijdens de Slag bij Polygoonbos.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Kleine militaire begraafplaats, waarvan zowel het toegangspad als de begraafplaats afgebakend zijn met een breukstenen muur, met gebogen hoeken. De graven behoren tot 1 perk met centraal het 'Cross of Sacrifice'. Het ontwerp is van de hand van A.J.S. Hutton.

- 6) De Britse militaire begraafplaats St. Julien Dressing Station Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats ontstaan bij een 'dressing station' (medische post) die in Sint-Juliaan was ingericht nadat het dorp in september 1917 veroverd was door geallieerde eenheden. De begraafplaats bleef in gebruik tot in maart 1918, behalve 1 graf uit augustus 1918. Bij de 203 oorspronkelijke graven werden na de oorlog nog graven toegevoegd uit de slagvelden rond Sint-Juliaan. Nu liggen er 428 doden, waarvan er 180 niet meer geïdentificeerd konden worden. Voor 9 Britten en 2 Zuid-Afrikanen werd een 'special memorial' opgericht, omdat vermoed wordt dat zij onder een naamloos graf liggen.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats met bakstenen ommuring, ontworpen door R. Blomfield en W.H. Cowlshaw. Bij het smeedijzeren toegangshekken zijn zitbanken in de omheiningsmuur ingewerkt, met de teksten van de landplaten in de rugleuningen. Het 'Cross of Sacrifice' staat centraal en wordt geflankeerd door populieren. Linden versterken het groene karakter van deze begraafplaats, terwijl bloemperken en struiken kleur aanbrengen.

- 7) De Britse militaire begraafplaats Poelcapelle British Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Met 7478 doden uit de Eerste Wereldoorlog is Poelcapelle British Cemetery de derde grootste Britse militaire begraafplaats in Vlaanderen. Het is een verzamelbegraafplaats, die vanaf 1919 werd aangelegd door de concentratie van verspreide graven uit de omliggende slagvelden en door de ontruiming van kleine begraafplaatsen. Meer dan 80% van de doden die hier begraven liggen, kon

niet meer geïdentificeerd worden. Hoewel enkele perken veel doden uit 1914 en 1915 bevatten, stierf de overgrote meerderheid in de tweede helft van 1917 en dan vooral in oktober (Derde Slag bij Ieper). Voor een aantal van hen werd een 'special memorial' opgericht, omdat aangenomen wordt dat ze hier onder een naamloos graf begraven liggen, of omdat hun graf op de oorspronkelijke begraafplaats niet meer teruggevonden kon worden.

Poelcapelle British Cemetery wordt vooral druk bezocht omwille van het graf van Pte. John Condon, die omwille van zijn vermeende jeugdige leeftijd – "Age 14" – de jongste Brit zou zijn die in de oorlog gestorven is. Recent historisch onderzoek trekt dit echter in twijfel.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Grote begraafplaats ontworpen door Ch. Holden en Captain W. C. Von Berg, met monumentaal toegangsgebouw, bestaande uit een hoog poortgebouw met inspringende rondbogige doorgang met hoog smeedijzeren hekken, die geflankeerd wordt door 2 lagere zijvertrekken. Net zoals de omheiningmuur is het toegangsgebouw opgetrokken uit rode baksteen en afgewerkt met witte natuursteen.

De 'Stone of Remembrance' staat centraal vooraan op de begraafplaats, in een lagergelegen perk met rondgebogen motieven in witte natuursteen. Erachter staat het 'Cross of Sacrifice'. De graven zijn regelmatig opgesteld over 61 perken. Het geheel wordt getooid met bloemperken, struiken en bomen, waaronder zilverlinde, populier, paardekastanje en sierkers."

Brussel,

19 DEC. 2014

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Geert BOURGEOIS